

Resum de la taula rodona EL REPTE DE NO MORIR D'ÈXIT. INICIATIVES MUNICIPALS PER LA GESTIÓ DE LA MASSIFICACIÓ.

Fundació Robert Graves a Deià, el 17 de juny del 2017.

El passat 17 de juliol, l'associació Tramuntana XXI va celebrar la taula rodona amb el títol: EL REPTE DE NO MORIR D'ÈXIT. INICIATIVES MUNICIPALS PER LA GESTIÓ DE LA MASSIFICACIÓ.

Aquesta acta, dinamitzat pel periodista de la cadena ser Pere Cerón, tenia com a objectiu posar damunt la taula, el problema que esdevé la massificació pels municipis de la Serra de Tramuntana i quines són les iniciatives que estan impulsant els ajuntaments per gestionar aquest fenomen.

Per aquest motiu, Tramuntana XXI va convidar a representants polítics d'ajuntaments de la Serra de Tramuntana que són especialment sensibles a aquesta problemàtica com Deià, Pollença, Escorca, Valldemossa i Sóller.

A continuació es presenta la transcripció de l'entrevista.

Participants:

Antoni Solivellas: Batle d'Escorca

Miquel Àngel March: Batle de Pollença

Magdalena López: Batlessa de Deià

Jaume Servera: Batle de Sóller

Jaume Salvà: Regidor de Turisme de Valldemossa

- 1. Creiem que utilitzar el terme massificació és adequat per definir el que està passant a Mallorca i concretament a la Serra de Tramuntana?**

- Antoni Solivellas (AS): Depèn de la idea que tenim de massificació, depèn de la percepció. Per exemple a Escorca, el problema és que tots ens posem d'acord per anar-hi el cap de setmana i als mateixos metres quadrats. Si fem una foto de la mar cap a la platja, a Sa Calobra sortirà ple de gent, però tothom es troba en els mateixos 30 metres quadrats. És un poc delicat parlar de massificació, a vegades sí que en pot donar la sensació. Crec que s'han de donar passes per regular les coses, sobretot els municipis petits i pensar amb els nostres veïnats que són els que pateixen els talls de carreteres.

- Miquel Àngel March (MAM): A mi em preocupa més la massificació difusa, la que no sa veu, la que posa en perill recursos i paisatge. A Pollença tenim 7000 places a hotels i 20.000 places de lloguer turístic. Això repercuteix que el mes de març ja hem de comprar aigua a la dessaladora i per gener i febrer s'incrementa espectacularment la quantitat de residus. L'increment de turistes i de passatgers és una evidència, és evident que Mallorca està massificat i la Serra també. Jo ja penso amb xifres globals. Hi va haver una època que pensava que la falta de rendibilitat de la pagesia es podia cobrir amb el turisme, ja no ho tinc tant clar. Perquè el turisme que comença a tenir la Serra, és el mateix que comença a tenir tot Mallorca. El que sí que tinc clar, és la necessitat de posar límits i posar límits aviat. Si no posem límits, no ens en temerem i tindrem conseqüències irreversibles.

- Magdalena López (ML): Hi ha una massificació, una massificació puntual. A l'hivern a Deià som 300 i a l'estiu no tenim números, però som moltíssim més. Hem venut la Serra com un parc temàtic. Des del Govern Balear i el Consell de Mallorca, s'han gastat una quantitat gastronòmica en vendre els nostres recursos, però no han pensat que aquí hi vivia gent i ara ens sentim frustrats, perquè ens sentim envaïts. És evident que ho hem gestionat malament i ara que? No tenim recursos per la quantitat de visitants que tenim. La Serra és un polvorí, les carreteres són un polvorí, necessitem totes les administracions per donar suport i només posem traves. L'ajuntament de Deià, ens hem gastat 20.000 euros en fer un projecte per l'ecotaxa, per fer un dipòsit d'aigua i La Direcció

General de Patrimoni ens demana que el cobrim d'oliveres i la Direcció General de Sanitat no ens ho permet.

-Jaume Servera (JSe): Sóller és un poble vertaderament ric d'aigua i l'any passat vam arribar a final de temporada a punt de fer restriccions i el problema l'anàvem a tenir els sollerics, no els turistes. Afortunadament va ploure i ara ja no pensem en què faltava aigua. Sí que hi ha massa turisme, hi ha cotxes que passen de llarg per Sóller, perquè no podem aparcar i no visiten el poble.

- Jaume Salvà (JSa): Quina és la causa real de per què hem arribat a aquest punt? Els paquets turístics estan en la baixa. Tenim un descontrol total del mercat turístic, estem deixant en mans de AENA, empresa de la qual un 45% és capital privat, el control del turisme de les Illes balears. El que nosaltres podem fer és gestionar uns fluxos que estan totalment descontrolats, com els cotxes de lloguer, no se sap ni quants de vehicles hi ha. S'ha de recuperar el control del mercat, si no és molt difícil ser eficaços. Fins ara el model es mantenia, teníem un creixement moderat, amb el lloguer vacacional això s'ha descontrolat

.-¿Creuen que s'hauria de prohibir o restringir l'accés a determinats entorns naturals o, pel contrari, creuen que son un bé comú que no es pot limitar?

.-En el cas de que la seva resposta sigui afirmativa...Quines mesures restrictives d'accés a platges i espais naturals estan aplicant o aplicaran en els seus municipis?

- AS: El Torrent de Pareis és un punt en l'àmbit internacional molt conegut. Els anys 80 en baixaven 90 autobusos, amb la nova normativa només en podran baixar 35. A més, hem fet zones de vianants i hem habilitat zones d'aparcament per residents. Aquesta ha sigut una mesura que hem intentat consensuar el màxim possible.

- MAM: Experiències en limitació ja fa temps que n'hi ha. Com per exemple a Cabrera. Sembla que és un sacrilegi fer una limitació a un entorn natural o urbà. A Pollença s'han plantejat restriccions al

mirador de la Creueta i el Far de Formentor. La solució serà la restricció o prohibició de l'accés particular. Aquesta experiència fa temps que es fa a altres llocs a l'Estat Espanyol i s'aconsegueix més seguretat.

- ML: Jo no sóc partidària de prohibir, el fet de prohibir ens molesta, ens enfada. Jo crec que el que haurien de fer les administracions és tenir xifres, anem a fer un control. Quina quantitat d'autocars podrien venir sense tenir problemes d'aparcament? Anem a restringir, no prohibir. Anem a fer-ho bé, anem a tenir xifres damunt la taula. A Cala Deià tenim problemes, estem condicionant la zona per millorar l'accessibilitat per la gent.

- JSe: Anem a posar xifres. A Sóller hi ha unes 3.500 places d'aparcament. El parc automobilístic de Sóller són 10.000, més els que vénen a través del túnel 40.000. Hem d'ocupar horts per crear places d'aparcament, finalment haurem de fer aparcaments subterranis. La massificació hi és i s'ha de regular.

- JSa: A Valldemossa hem tingut que aprovat una normativa. Entre les 9:00 i les 14:00 rebíem el 80% del turisme que ve a Valldemossa. Un matí qualsevol d'agost rebien més de 4500 persones, que es concentraven a un 1km de centre històric. En canvi l'horabaixa teníem una visita més esponjada. Per tant estem intentant controlar un sector que no controlem, que és els autocars. Respecte a el Port de Valldemossa tenim la intenció de quantificar i l'any que ve, veure quines mesures hem de prendre.

Vostès són partidaris de mantenir la prohibició del lloguer en pisos plurifamiliars en els seus respectius municipis?

- JSe : jo em vaig manifestar claríssimament que els habitatges plurifamiliars haurien de ser il·legals. Crec que és de justícia que la comunitat decideixi. Són els veïnats els que han de poder decidir si volen aguantar això.

- AS: jo discrepo totalment, ja que els veïnats no han de tenir la responsabilitat, que és una de les apostes de la llei de lloguer turístic. El que s'hauria de restringir és la qualitat. També s'està

passant la pilota els ajuntaments, pel tema de la zonificació. També es diu que a les zones protegides no es podrà fer i jo em pregunto, perquè no ho poden fer les possessions? En el nostre cas, un municipi de 240 a habitants i passen més d'un milió de visitants a l'any. Per tant tenim una mancança de recursos, policies, serveis... El que hem de fer és aprofitar el turisme que ens ve per donar sortida a aquestes finques, les possessions haurien de tenir facilitat per poder-ho fer. Sempre tenim les exigències que aquestes finques facin activitats complementàries amb la pagesia, així els donaríem una sortida.

-MAM: Els habitatges plurifamiliars és un tema molt complicat. A Pollença el lloguer turístic és la primera activitat econòmica. Això ha representat una distribució de la riquesa brutal, però també ha tingut unes repercussions. Ha incrementat moltíssim el consum d'aigua, el volum de residus. Ens hem de plantejar posar límits. Alguns pobles aquesta llei arriba tard. Pollença té 16000 habitants i en agost té 40 000 habitants. El lloguer turístic s'ha de regular de forma restrictiva. Una conseqüència del lloguer turístic ha sigut l'expulsió de la població local. Ara a Pollença tenim una política de facilitar lloguer a la població local.

- ML: Les realitats són molt diferents, el lloguer turístic ens va fugir de les mans en el moment de la crisi, era una manera de tirar un poc del carro. El lloguer turístic ha aportat molts de doblers. Aquí teníem turistes vacacionals des del temps d'en Robert Graves. L'administració ha de fer unes lleis on estiguem tots defensats, que els que tenen necessitat ho puguin llogar.

- JSa: És un tema mundial, hem vist el cas de Barcelona, Amsterdam, Londres, Nova York... Cada localitat fa el que pot com pot. Aquí es genera el debat, rendiment econòmic versus població local... El lloguer turístic ha mostrat la feblesa del lloguer tradicional. S'han de prendre mesures. En el cas de Valldemossa tenim 1004 places turístiques per 2000 habitants. Veurem com avança la llei turística.

.-Mallorca ha d'acollir proves esportives com la Mallorca 312, que en la darrera edició ha aplegat més de 6.500 cicloturistes de tot el món?

- JSe: La 312 és un exemple molt clar del patiment de la Serra de Tramuntana amb l'explotació turística. No demanem res, només que ens deixin tranquils. Aquest any a Sóller ens van tancar 3 hores el port. Jo sóc defensor de les curses d'"ultra", són una gent que solen deixar la Serra com l'has trobada, però quan massifiquen, ja no van a fer esport sinó a guanyar dobles. Un altre tema és que tots els batles vam firmar un manifest en contra de les curses de motos, amb accidents mortals i no es prenen mesures.

- AS: L'any passat va ser un desastre, jo entenc que tenim un atractiu. Hem lluitat molts d'anys per desestacionalitzar la temporada turística. Nosaltres comencem la temporada turística a mitjans febrer i depenen de l'any l'allargam fins novembre. S'ha de millorar moltíssim. L'any passat vam contar 30 anys de dies amb talls de carreteres. Darrerament s'ha millorat però així i tot sempre petin les molèsties els mateixos.

- ML: Només podem fer un informe desfavorable, a Deià ens vam tancar la carretera 6 hores. Nosaltres estem en contra d'aquestes carreres. Necessitem solucions.

- MAM: Les curses de muntanya organitzades per empreses privades, s'han de qüestionar. S'han de reduir el nombre de participants i passar només per camins públics sense cap tipus de protecció i sense generar residus. La Federació de Muntanya i Escalda, està impulsant solucions.

- JSa: L'ajuntament de Valldemossa pensa que és una aberració. La "ultra trail" té 2000 inscrits cada any i la promoció turística irresponsable... Des de l'Associació Muntanya del Voltar ens donen xifres alarmants, 50 000 persones passant a les muntanyes. Val la pena fer la reflexió de fins on podem explotar la serra com a producte.

Seria possible un pacte polític per la serra per presentar la serra amb mesures concretes?

- ML: Tenim molt clar que ens hem de moure, però hem de fer feina. La gent vol que en seguem. Anem asseure-mos tots i cercar solucions.
- JSe: Tots el volem. Quan ens vam reunir per les motos, ens vam asseure i ja estàvem tots de cord. Amb la serra hi haurà voluntat de consensuar.
- AS: podrem arribar a acords, tractem tema a tema, sobretot un darrer l'altre, de manera que convidem a les administracions supramunicipals.
- MAM: És evident que tots volem conservar la serra. Estem a un moment més que delicat, però hem d'avaluar molt bé les conseqüències cada vegada que fem una passa.
- JSa: Les diferències polítiques no evidencien el que és un fet, tots som veïnats de la serra. Estic convençuda que la voluntat de col·laborar és de tots i Valldemossa tindrà els braços oberts per col·laborar.

